

TANTÁRGYI TEMATIKA

Alkotmányjogi gyakorlat 1.; Jogász szak, osztatlan képzés

(Levelező)

Tantárgy neve: Alkotmányjogi gyakorlat 1.	Tantárgy Neptun-kódja: AJALK272L3
	Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Hallók Tamás egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár, Dr. Hallók Tamás egyetemi docens, Dr. Pap Gábor adjunktus, Dr. Panyi Béla c. egyetemi docens	
Javasolt félév: 3 ^Ó	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 2 óra/félév	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 1 kredit	Munkarend: Levelező
Tantárgy feladata és célja: Alkotmányjogi szövegek (jogszabályok, bírói döntések, alkotmánybírói határozatok, szakirodalom) tanulmányozása. A jogeset-megoldási készség kialakítása az alkotmányjogban. Alkotmányjogi jogszabályok, bírói (alkotmánybírói) döntések elemzése, ennek módszerei. Alkotmányjogi jogesetek megoldása, ezek értékelése. Az elsajátított készségek értékelése.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T10, T11, T13, T14, T15 <i>képesség:</i> K4, K5, K6, K7, K9, K10, K11, K12, K15, K16, K19, K20, K25, K28, K29, K30, K31, K32, K33 <i>attitűd:</i> A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A15, A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F2, F5, F8	
Tantárgy tematikus leírása: <i>Gyakorlat:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az alkotmány fogalma. Az alkotmányosság fogalma. Az alkotmányjog fogalma. Az alkotmányozó hatalom. Az alkotmánymódosítás. Az alkotmányok típusai. Alkotmányjog és államjog. 2. Az alkotmányos demokrácia. Az alkotmány, mint alaptörvény. Az alkotmány, mint a jogrendszer alapja. Az alkotmány elsődlegessége. 3. Az alkotmány alapvető elvei: demokrácia, hatalommegosztás, jogállamiság. Az alkotmány értelmezése. 4. Az újabb magyar alkotmánytörténet vázlata 1945-től napjainkig. A szocialista rendszer alkotmányjogának alapintézményei. (Az alkotmány politikai jellege: a népköztársaság. A párt vezető szerepe. A hatalom egysége. Az Országgyűlés működése. Az Elnöki Tanács. A Hazafias Népfront. Az állampolgári jogok. A szocialista törvényesség. A tanácsrendszer.) Az 1988–1990-es átalakulás alkotmánytörténetének vázlata. 5. A jogforrási rendszer alkotmányos alapjai és elvei. A jogforrás fogalma, a jogforrások rendszere. A jogforrási hierarchia és a jogforrási rendszer egyéb rendező elvei. 6. A nemzetközi szerződések. Az Alkotmánybírói határozatai, a közjogi szervezetszabályozó eszközök, a szokásjog és bírói jog. Az Európai Unió jogforrásai a magyar jogban. 7. A jogalkotási eljárás az alkotmányjogban. Alkotmányos követelmények a jogalkotásban. A jogszabályok érvényessége és hatálya. A jogszabályok kihirdetése, közzététele és nyilvántartása. A hivatalos lap. Elektronikus jogszabálygyűjtemények. 8. Szuverenitás az alkotmányjogban. A szuverenitás az alkotmányban, nemzeti szuverenitás, 	

népszuverenitás, parlamenti szuverenitás. Szuverenitás és demokrácia. Az állami szuverenitás az alkotmányjogban és a nemzetközi jogban.

9. A szuverenitás terjedelme: terület és népesség. A szuverenitás megosztása az államon belül: a szövetségi állam. Állami szimbólumok. (Himnusz, zászló, címer)
10. Az állampolgársági jog. Az állampolgárság jogi tartalma. Az állampolgársági jog története, különösen a magyar állampolgársági jog. A magyar állampolgárság keletkezése, megszerzése és megszűnése.
11. A kettős állampolgárság és magyar állampolgárság. Az EU állampolgárainak státusa. A külföldiek, a menekültek és a hontalanok alkotmányos helyzete.
12. A képviseleti demokrácia. Képviselet és választás. A választójog alkotmányos elvei. Választási rendszerek.
13. A magyar választási rendszer. A választójog. A választójogosultság. A választási eljárás alapjai és a választási szervek. A jelölés, választási kampány. A mandátumok elosztása egyéni választókerületben, illetve országos listáról. A töredékszavazatok és az országos lista. Eredmény-megállapítás.
14. A közvetlen demokrácia intézményei. Népszavazás. A referendum szabályozása és típusai. Az országos népszavazás alkotmányos feltételei.

A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:

A gyakorlati jegy feltétele az aláírás megszerzése. A félévi aláírás feltétele a gyakorlaton való részvétel. Az aláírás pótlására a szorgalmi időszak utolsó hetében, továbbá a vizsgaidőszak első három hetében van lehetőség.

A gyakorlat aláírásának feltétele: a teljes gyakorlaton való részvétel.

A gyakorlat értékelése 1–5 terjedő érdemjeggyel történik (öt fokozatú). A gyakorlati jegy a félév során megírásra kerülő írásbeli beszámoló értékelése alapján kerül kialakításra.

0% – 50% = Elégtelen (1)

51% – 63% = Elégséges (2)

64% – 77% = Közepes (3)

78% – 89% = Jó (4)

90% – 100% = Jeles (5)

Alkalmazott pedagógiai módszer: esetismertetés, tematikus prezentáció, stb.

Kötelező irodalom:

Alkotmánybírósági esetjog. (szerk.: Halmai Gábor), INDOK, Bp., 2004.

Bevezetés az alkotmányjogba. Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei. Ötödik, átdolgozott kiadás. (Szerk.: Schanda Balázs - Trócsányi László) HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2016.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs - Varga Zs. András - Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Bragyova András: *Az új alkotmány egy koncepciója.* Budapest, KJK-MTA ÁJI. 1994.

Alkotmánytan I. (szerk.: Kukorelli István), Osiris, Bp., 2007. esetleges újabb kiadás.

Wade - Bradley - Bates - Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.